

SZARVASI UJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

~~~~~  
Egyes szám ára 10 kr.  
~~~~~

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

~~~~~  
Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét  
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra  
czimzendők.

~~~~~  
A nyilt-térben minden garmondsor díja 25 kr.
~~~~~

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

~~~~~  
A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

~~~~~  
Budapesten lapunk számára hirdetéseket el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok
tere 3. sz. Athenaeum I emelet: továbbá A. V.
Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A z i p a r ü g y.

A magyar és horvátországi kereskedelmi és ipar-kamarák egyetemes közgyűlése legközelebb hosszasan tanácskozott azon módozatok felett, melyek által segíteni vélnének azon mostoha állapotokon, melyek az ipar fejlődését, virágzását akadályozzák. Sokat várt tőle a közvélemény, sokat magok azok, kiket legjobban érdekel, de végeredményében mégsem ért el többet, minthogy egyes nézeteket tisztázott, megvitatott. Legnagyobb baj volt mindenesetre az, hogy az enquete minden előzetes tájékozás s vezérfonal nélkül ült a tanácskozásokhoz, hozzáfogott az egymásba fűződő organikus kérdések vitatásához, amint jött. Elkezdtek vitatkozni holmi általános frázisok felett, aminek tulajdonképen ott helye sem volt. A kereskedelmi és iparkamarák nálunk kezdettől fogva nem részesültek valami nagy rokonszenyben a tulajdonképeni iparos köröknél, mert nem találták alkalmasnak arra, hogy érdekeiket kellően képviseljék. — S itt valóban ki tűnt az, hogy ily vegyes elemekből alkotott tanácskozó testület nem érheti el azon czélt, nem szolgálhat olyan üdvös tanácsokkal, melyek a bajt gyökeresen orvosolják. Az ipari szervezkedés kérdésében, hogy lehessen szakértő egy kereskedő; egy orvos, hogy szolgáljon gyógyszerrel az ügyvédi kar bajainak orvoslásához. Ugyanazért ezen enquete nem volt tekinthető szakszerű tanácskozásnak, csak műkedvelők által tett eszmecserének.

De arra mégis rájöttek, hogy az iparszabadság korlátozásának megvalósítása teljes lehetetlen; elismerték, hogy a gyárpar és a kézmű ipar közt a határvonalat megvonni lehetetlen, s hogy az iparszabadság elve fenntartandó, csupán a kézmű ipar az, melynek megkezdése bizonyos előfeltételektől tehető függővé.

Felhozták azt, hogy a kézmű ipar legszomorubb helyzetben van, a fiatalabb nemzedéknél a szakértelem hiányzik, kontárok s proletárok száma nő. Felhozták a qualificatiót; de megegyezni nem tudtak szellem vagy gyakorlati képzettség kivántassék-e a tanoncoktól, s abban maradt, midőn az ipar szabadság híve rá mutattak arra, hogy a korlátozás tulajdonképen védbástyája lenne a kontároknak. Felhozták a kényszer ipartársulatot, de nem tudták meghatározni mi legyen az. Testület, tisztán társadalmi feladatokkal? avagy hatóság? s mely feladat körrel. A munkarend s fegyelem fentartására az iparbizottság intézménye czélszerűnek bizonyult be, ilyenre tehát szükség nincs. Ausztriában sem ér semmit a társulati kényszer. Tulysulyban voltak a vélemények az enquettében, melyek a társulati kötelékbe a kézmű iparosokat mint gyárosokat az ipari haladás és a tan, munkaviszonyokban való fegyelem érdekében bevonni kívánták. mások ezeket a szakértő iparosok bevonása mellett' ügyködő iparhatóságokra kívánták ruházni.

Megérlelődött azon gondolat továbbá, hogy az ipartörvény revisiója szükséges, de nem oly radicalis reform, minőt talán sokan akartak. Mert ha jobb gazdasági viszonyok lesznek, nem lesz bizonyára az elégedetlenség az iparosoknál oly nagy, mint jelenleg.

Ha az enquete el nem téved a tanácskozások tömkelegében, zürzavarában, úgy észrevehették volna azt, hogy itt a cél az: az iparos pályára lépő ifjakból miként lehessen idővel oly iparosokat nevelni, kik a versenyképesség színvonalán álljanak; miként lehessen edzettebb, szivósabb s ellentállásra képesebb iparos fajt nevelni.

Erre nézve a kamarai enquetében kifejezést talált az, hogy önálló kézműiparos csak az lehet, aki iga-

zolni képes, hogy megkezdendő iparát tanulta. De már azon kérdésnél, miként lehessen igazolni azt, hogy valaki iparát tanulta, szétágaztak a vélemények. A vita eredménye ez irányban azt tüntette ki, hogy mindaddig, míg az iparszervezet, tan és munkaviszonyok kérdései tisztázva nincsenek, e kérdés tisztázása lehetetlen.

Pedig az iparügyi kérdés megoldása olyan egyszerű. Ha egyet értünk abban, hogy iparosaink képzettsége nem áll azon a szinten, melyet a versenyképesség megkíván, akkor ráütöttünk a szeg fejére. Az iparos osztályt regenerálni kell; újra kell szervezni szakbeli kiképezését. Mert ha az iparosokban rejlik elmaradottságuk oka, ez okot az iparosokban kell leküzdenünk. Feladat az, hogy a gyereket tanítani kell, tehát meg kell tenni mindazt, ami a tanítás eredményeinek biztosítására szükséges. A tanoncnál az elméleti ismeretek tanításával párhuzamosan kell fejleszteni a kézbeli ügyességet, munkabírást is. A képzésnek ki kell terjedni a felszabadult tanoncokra is mindaddig, míg teljesen érett férfiakká nem lesznek.

Hogy e feladatok teljesítésében minő legyen a beavatkozás, közvetlenül állami vagy hatósági, avagy állami felügyelet alatt szervezett önkormányzati? Számptalan ok szól a mellett, hogy a legutóbbi legyen az, s legyen az egész érdekeltségre kötelező. Az

igazság követelménye aztán az általános illetékességgel kapcsolatos általános teherviselési kötelezettség. E szempontból fogva fel, a „kényszertársulás“ az iparügy rendezésének szükségszerű következménye lesz.

—S.

H I R E K.

— **A körözi nagyhid** naponta alkalmatlanabbá válik a közlekedésre. Alig mulik el hét a nélkül, hogy egyik-másik pallója le ne roskadna a kocsik alatt, a közlekedésnek nem csekély veszélyére. A közbirtokosság azonban mindez intő jelek daczára sem akar egy új hid építéséhez fogni, hanem megelégszik holmi apró-cseprő toldozgatással. Felhívjuk e körülményre az illetékes hatóság figyelmét, melynek kötelességében áll a közlekedés biztonságára és folytonosságára hivatalból felügyelni.

† **Halálozás.** Molitorisz Malvin, a szélesebb körökben ismert kedves nő, hosszas szenvedés után f. hó 2-án jobblétre szenderült. Temetése közrészvét mellett f. hó 4-én ment végbe. A korán elhunyt ifjú nő sirjánál ki ne emlékeznek vissza városunkban ama kiváló társaséleti szerepre, melyet a nemrégiben gyakrabban rendezett műkedvelői előadások körül vitt, közelébb elhunyt hátyjával, M. Ede ügyvéddel. Molitorisz Malvina e téren meghódította közönségünket s a társaséletnek kedvence lön. A kéréltetlen halál hamar elhervasztá az ifjú életet, melynek kihunyta mély veszteség a családon kívül társaséletünkre nézve is. Legyen áldott emlékezete!

— **A 13 aradi vértanu** gyászos kivégeztetésének évfordulóját e hó 6-án városunk polgársága is megünnepelte a

T Á R S A G

Nyár utolsó rózsája...

— Moore Tamás. —

Nyár utolsó rózsája
Magában itt virúl,
Szerető társa mind-mind
Elhervadt, porba hullt.
Közben nincs neméből
Egy bimbó vagy virág,
Ki pirját visszarezné
S felfogná sohaját.
Nem hagylak ilt a száron
Epedni egymagad,
Eredj aludni, a hol
Szeretlid alszanak.
Gyöngéd kézzel az úgyon
Elhintem leveled,
Hol társid hervadottan,
Halottan fekszenek.
Bár én is igy mehetnék,
Ha majd a Szeretet
Csillámló gyűrűjéből
Kihullnak a kövek,
Hú szivek elhervadnak,
A kedves sirba dül, —
É'ni e bús vi'agban
Ki vágynék egyedül!

INCZÉDI LÁSZLÓ.

Hogyan hal meg a föld?

— A „FIGARÓ“-ból. —

A gyönyörű arab regék között van egy, mely az örök utazóról mesél, ki minden ezredik évben ugyanazon uton jár-kél.

— Egyszer igen régi és nagyon népes városba jöven — meséli Kidz a regehős — kérdezősködtem a lakóktól hogy mikor alapított az?

— Kacségtelenül igaz, hogy városunk hatalmas és nagy-szerű, felelék a lakók, de arról fogalmunk sincs, hogy mióta létezik, s őseink erre vonatkozólag épen oly keveset tudtak, mint mi.

— Százszor tíz év mulva ugyanazon vidékre vetődtem, s a városnak már nyoma sem volt. — Egy paraszt füveket szaggatott a néhai épületek helyén. Azonnal tudakozódtam tőle, hogy mennyi idő előtt pusztultak el?

— Ez valóban kü'önös kérdés, igy hangzott a felelet. Ezen a helyen soha sem volt más, mint a mi most: fű és bozót.

— Midőn megint tíz század multával visszatértem oda, akkor a tenger habjainak moraja fogadott a partokon, hol halászok csoportja tolongott; hozzájnk fordultam, hogy megtudjam, mikor történt a tenger ezen újabb foglalása

„Polgári kör“ helyiségében. — A más helyeken ez alkalomból tartatni szokott gyászistenisztelet nálunk elmaradt. Kár, hogy ilyen módon a nemzeti kegyelet nyilvánulása úgy tűnik fel, mintha csak egy pártlőredéknek lenne gyászünnepe.

— **Vasutvonalunkon** e hó eleje óta megállóhely rendeztetett be Bánréve néven a bánrévi pusztai területen, az ottani birtokosság nem csekély előnyére.

— **Ismét német sängerek**, a legrágárabb fajtából, rontották a levegőt városunkban a múlt héten, egy kávéházban ütvén fel sátorfájukat. — Nem tudjuk, hogy a hatóság mi indokból engedélyezi az efféle germán trágárkodásokat, de legyen bármi indoka a dolognak, az engedélyadás helytelen oly városban, minő a mienk, hol senki sem kíván csavargó német truppok rekedezésén szórakozni.

— **Táncztanító.** Schwarcz Adolf ismert ügyes táncztanító megérkezett városunkba, s tanfolyamot nyit mindkét nembeli növendékek számára. Ajánljuk nevezettet az érdekeltek figyelmébe.

— **Az ujonczok behívása.** A közös hadseregheli ujonczok, minden évben október 1-én szoktak bevonulni. Ez évben takarékosági szempontból 26 nap illetőleg egy hóval később kezdetik meg a tényleges szolgálat. Az idei ujonczok egy része október 26-ára, másik része pedig november elsejére hivatott be, miáltal a kormány tetemes összeget takarít meg.

— **A hadmentességi** díj befizetésének határidejét meghosszabbította a pénzügyminiszter s erről Budapest kivételével valamennyi törvényhatóságot értesítette. E díj esedékességi napja tudvalevőleg 1880. július 1-je lett volna, a miniszter tehát megengedte, hogy az 1879. évre járó hadmentességi díj esedékessége, illetve befizetésének határideje 1880. évi október hó 15-ik napjára halasztassék el, oly megjegyzéssel, hogy mindazon késedelmes díjkötelesek, kik ebbeli kötelezettségüknek 1880. évi november hó 15-ik napjáig meg nem felelnek, az 1876: XV. t. cz. 41. § ában meghatározott késedelmi kama-

tokat fizetni tartoznak; azok ellen pedig, kik a reájuk kivetett hadmentességi díjat 1880. évi november hó végeig sem fizetik be, az idézett 1876: XV. t. cz. III. részében körvonalozott végrehajtási eljárás leszen megindítandó.

— **B.-Gyulán** Rombai Zsigmond ur leányát a kedves Ilka kisasszonyt Schröder Kornél ügyvéd ur e hó 4-én délután 6 órakor vezette oltárhoz. A menyegző igen fényes volt.

— **Legujabb koplaló, mely 12 napig nem is ivott.** M... mezőturi tanár „Gyorsi“ nevű ölebe az amerikai koplalón is tultett. A dolog úgy esett, hogy M. barátunk szeptember hóban esküvője napján a kis kutyát régi lakására szobájába tévedésből bezárta. Az ekként eltűnt kedvenczet hijába keresgették, nem találták meg, mignem a 12-dik napon a mítsem sejtő M. régi lakásába elmenvén, nagy meg'epetésére a kis ebet életben s jó egészségben találta, mely már 12 n a p o n á t n e m e v e t t, d e n e m i s i v o t t.

— **A budapesti kaszinó előtti demonstráció költségei.** Csakmost számolt le a honvédelmi miniszterium a közös hadügyminiszteriummal azon költségekre vonatkozólag, melyek a kaszinó előtti tüntetés ellensúlyozására kirendelt katonaság „mobilizációja“ alkalmával felmerültek, s e napokban a magyar kormány eme költségek kiegyenlítéseül ötezernyolcsszáz hetvenhat forint és 88 krajczert fizetett ki a közös hadügyminiszteriumnak. Vajon azt is felszámították-e, hogy a Gellérthegy ágyúi állandóan a lánczvidék és képviselőház felé vannak irányozva?

— **Rudolf trónörökös** a napokban Szlavonországba Chotek gróf birtokaira készül, vadászni. A gróf birtokán előkészületek tételnek a trónörökös fogadására.

— **A magyar főrangú hölgy**, ki Párisban, Muukácsy vezérlete alatt képezi magát a festészetben, gr. Teleki Bella. Ő az elhunyt gr. Teleki Miksa leánya, s de Gerando Antonia unokahuga.

— **Gr. Mikes János** egyike a legtiszteltebb magyar fő-

— Komoly férfiú hogyan állhat elő ilyen kérdéssel? felelték bosszankodva a halászok. Itt mindig tenger volt.

— Ismét eltelt tizszer száz év, s én újból megérkeztem az eltűnt város helyére; most már a tengernek sem volt nyoma. Pásztor legeltette nyugodtan nyáját, magas hegység lejtőjén. Megint kérdezősködtem, s a válasz megint azonos volt az előbbiekkal.

Végre, midőn újra eltelt volna ezer év, s én ismét arra a bizonyos helyre bukkanék, nem csekély csodálkozással virágzó várost látok magam előtt; fényesebbet, népesebbet és gazdagabbat, mint minő az eltűnt volt. Eredete és régisége után tudakozódván, a lakók így feleltek:

— Alapítatásának története az ó-kor regéinek ködében vész el: nem tudjuk, mikor keletkezett, s apáink nem birtak róla tudomással.

— Ismét ezer év fog lelelni, s én megint ugyanazon vidékeken fogok járni, így folytatja Kidz. — —

S a XIII század mesélője itt elhallgat. Nem volt képes fogalmat alkotni magának azon végső katasztrófáról, mely az emberiség és a természet halálát fogja előidézni. — Nem tudta előre látni ezen átalakulásoknak utolsó jelenetét, a változások ezen szakadatlan lánczolatának utolsó szemét, mely a világosság és az élet kimulását jelenti. A kis hasonlat azonban, daczára b'fejezetlenségének, nagyon megragadó. Elénk tárja csekélységünket; lerántja a csalfa leplet képzelgésünkről, mely elhíteti velünk, hogy földünk változhatatlan az egész változó világ közepette; és kétségtelenné teszi, hogy az emberiség egész története nem bír nagyobb

jelentőséggel a nagy összességre nézve, mint azon nyomorult féreg élete, a mely egyetlen nyári napon születik, fejlődik, szeret, gondoskodik fajának fenntartása felől — s meg is hal.

Mi szerencsésebbek vagyunk, mint Kidz, s befejezhetjük az általa az időn megkezdett nagy utat. Ő meglegegett azzal, hogy jelezte a föld egyetlen pontján végbemenő átalakulásokat: mi egész általánosságban szólhatunk azokról s fölölheljük az egész Mindenséget. Minden látnoki tehetőség, boszorkányság és csodaszor nélkül előre láthatjuk a föld borzasztó halálküzdelmét: elképzeltelhetjük a rémletes pillanatot, mely végenyészetet hoz azon bolygóra, melyet oly büszkén nevezünk hazánknak. Hála a tudomány haladásának, a csillagász századokkal előbb pontosan meg tudja határozni az órát és a pillanatot, melyben két csillag össze fog találkozni, vagy pedig a midőn újabb nap vagy holdfogyatkozás ejti majd rémületbe a mezők lakóit.

* * *

Bolygónk ki van hüive.

A meggyengült és már csak langyos benső hőség nem képes áthatni földünk megvastagodott kérgén. Szünet nélkül való lerakódások fosztogatják a tengereket; a habok visszavonulnak a partoktól, a tengerfenék emelkedik, a szigetek összeforrnak a szárazfölddel, a beltengerek eltűnnek.

A magas északról mind lejjebb és lejjebb terjedő jégmezők folytonosan délfele üzik az embereket, hogy ott játszódjanak le a haldokló polgáriasság utolsó, csillámló jelenetei.

A londoni életből.

uraknak, ki Deák Ferencz legbizalmasabb barátja volt, Budapesten elhunyt.

— **Jutalom az iskolai takarékpénztárak kezeiöinek.** Trefort Ágoston vallás és közoktatási miniszter az iskolai takarékpénztárak kezelése körül érdemeket szerezett tanítók megjutalmazására 1000 frtot bocsátott a nemzetgazdasági egyesület rendelkezésére. Ez összeghez Weisz B. 500 firtal járult.

— **A tiszai sorsjegyek** legutóbbi huzásán a főnyereményt a magyar állam csinálta. Midőn ezt a pénzügyi expozé közben Szapáry Gyula gróf a háznak bejelentette, a váratlan szerencse híre nagy szenzációt keltett a képviselők közt.

— **Pusztító járványok.** Szathmáron a veres himlő, a vérhas és a diptheritis már hetek óta dühöng s naponként szedi áldozatait a lakosság közül. Óhajtható volna, hogy az iskolai oktatást az illető hatóságok addig míg a járványok nem csillapulnak, megszüntetnék.

— **Furcsa katalogus** van egy külföldi műkereskedésben, a hol szép karczolatok és rézmetszetek vannak hirdetve. Ilyenfélék vannak benne: János evangelista elragadtatásában jelentéktelen foltokkal. — Gyóntató pap imádkozó nővel szélén körülnyelve. — Pratt Károly, lordmajor barna foltos. — Szűz leány gyermekkel, nagyon ritka. — Ifju leány mellképe, meztelen kebellel, apró pettyes. — Lót és leányai betömött repedésekkel. — Ezsau eladja elsőszülöttségét néhány redves helylyel.

— **A halottak elégetése** Milanóban már régibb idő óta divatban van, s a város lakói egy hullaégető intézettel bírnak. Ez intézet mellett most egy templomot építtetnek, melyben az elhunytak hamvait fogják hamuvedrekben őrizni. A templom alatt kripta lesz ugyan-e czélra.

— **Sajtó szabadság Ausztriában.** Bécsben e hó 2-án olyan eset történt, a minőre még a legöregebb trafikánsok sem emlékeznek. — Ugyanis ott egyetlen lapnak [a hivatalos Wiener Abendpostnak] kivételével minden esti lapot lefoglaltak, s az osztrák főváros tegnap délután nem értesült a világ folyásáról, s csak a hivatalos esti lap olvasására voltak utalva. A lefoglalás egy a cseh német pártgyűlés által hozott határozati javaslat miatt történt.

Oroszország, Éjszak-Amerika, a britt szigetek, Japán, Tibet, éjszaki Franciaország, szóval Európa, Ázsia és Amerika nagy része nem létezik már, csak emlékezetben, melyet az azon kor Champollionja által nagy fáradsággal kibetűzött régi krónikák élesztének halvány lánggá. Dél-Amerikát és Ausztráliát átláthatlan jégmezők borítják s teszik láthatatlanná. Az ember már csak az Egyenlítőn talál menhelyet. Közép-Afrika s az Ind világóceán partjai tulnépes városokkal hintvék be; a lakók, a bennszülöttek s az éjszakról bevándoroltak keverékéből származtak, és egyetlen antropolog sem lesz képes meghatározni ezen új és sajátságos faj eredetét és ősi lakhelyét.

A meglepő felfedezések, hallatlan találmányok egymást fogják érni, melyek mellett a mi vívmányaink esetlen kísérletek gyanánt tűnnek majd fel. A Sahara s a kék Nilus partjainak művelt lakói csak rá fognak ütni a földre, melyet taposnak, s ezredéveken át háborítlanul gyűjtött kincsek fognak előtűnni, hogy csodálatra ragadják még az új környezethez és új viszonyokhoz hozzászokott embert is. Egészen új, a legtulfszított tudományos igényeket kielégítő vegytan, eróműtan s moztan fog Minervaként kilépni az új ember agyából. A föld s belseje, a lég, s a tengerek, az ujonnan képződött szárazok, az összes elemek: mind, mind készségei szolgálai és eszközei lesznek a tökéletesedett földi

— **Aquincum romjai** iránt, melyek közt most oly meglepő leletek fordulnak elő, a tudományos világ már a múlt század végén nagyon érdeklődött. 1778-ban ugyanis egy szőlőműves pinczét készítve feltalálta ama római fürdőnek nyomait, mely most Schönwiesner tanár buzgalma folytán a Florian-téren, Ó-Buda egyik legnagyobb nevezetességét képezi. Németh, kamarai elnök a régi amphitheatrum terjedelméből ítélve azt állította, hogy Aquincumnak mintegy 100,000 lakosa volt.

— **A megyei közegészségügy** a múlt hóra nézve Gyulán és Szarvason szórványosan jelentkező róncsoló toroklob eseteit kivéve, kedvezően végződött, sőt a múlt havi állapothoz viszonyítva, javult. A hasznos házi és gazdasági állatok közt semmi körjelenség nem mutatkozott. A Somogy megyében kiűtött keleti marhavész miatt a központi és községi vészbizottságok megalakultak s az óvintézkedések megtétettek.

— **Békésmegye** köz. bizottságának okt. 4-én tartott ülésén Máriaassy György kir. adófelügyelő bejelentette, hogy az új hadmentességi adó nagy nehézségekkel járó kivetése megtörtént s az f. évre megyénkben 53,281 frtot tesz. Az adófizetés a múlt hóban kedvezőtlen; a hátralék összesen 82,802 frt 15 krt tesz, mi a behajtás körül erélyes eljárást igényel.

— **A kondorosi postát** a múlt héten állítólag három subás ember, kik a kukoriczában rejtöztek, meg akarták volna támadni, de hát a m.-berényi kisérlet, egy rendőr és egy szál fokos eléggé imponáltak, hogy a vakmerők szándékukról letegyenek, és a tengeribe visszavonuljanak. No lám, ez eléggé indokolja, hogy rendőrségünk „majd“ felfegyvereztessék.

— **Békésmegye** igazoló-választmánytagjai 1881-re a következők: Göndöcs Benedek elnök, főispán által kinevezett. Ladics György, Moldoványi Gyula, Kertay Zsigmond, Endrefi Károly, Ferentzy Alajos választottak. Főispán ur által kinevezett: Keller Imre, Party Ferencz, Szigethy Lajos,

— **A tiszavidéki** vasut az 1880-ik évi XXXVIII-ik t.-cz. értelmében a magy. államkincstár kizárólagos tulajdonába menvén át, a vasut üzlet vezetését okt. 2-ikán a magy. kir. államvasut vette át. A tiszavidéki vasut főigazgatósága ennél fogva feloszlatván, illetőleg az állami vasutak igazgatóságába olvasztván be, az igazgatóság az összes tisztviselőségtől,

lénynek, ki képzeletének ábrándjai szerint fog alkotni, pusztítani és átalakítani mindent.

S ezen idő alatt a Nap rendszerünk szive és súlypontja, folytonosan halaványulva és hidegűlve fog haladni örök pályáján.

* * *

S ezen hidegűlés lesz a mi halálunk. Mert azon pillanatban, midőn ezen láng utolsó lobbanva kialszik, véglegesen el fog pusztulni bolygónkról minden emberi, állati és növényi élet.

A csillagok gyenge sugárzására utalva, Földünk el fog tűnni a hidegségben és a Tér borzasztó homályában; a légkör folytonos mozgása végtelen nyugalommá változik, az utolsó felhők kisírnák utolsó könnyeiket, a patakok, folyók és folyamok megszűnnek vizet hordani a tengerekbe s ezek maguk is teljesen átfagynak s nem engedelmesskednek többé az apály és a dagály törvényeinek; világosságot csak az üstökösök terjesztenek, melyek akkor is épen úgy be fognak hatolni légkörünkbe, mint most. — Lehető, hogy a napon is meg fog történni az, mit több első kihűlési plázisában levő csillagon észleltünk már: a nap belsejében összetódult hőanyag valamely rendkívüli és erőszakos kitörése, néhány pillanatra talán visszafogja kölcsönözni a régi fényt és mele-

nevezetesen az egyes állomási hivatalnokoktól is köriratilag búcsút vett.

— **Főutcánk** kikavicsolása úgy látszik csak jámbor óhajlás marad ez idő szerint, holott e nélkül városunk kereskedelmi forgalma igazán könnyű és olcsó nem lehet, tekintve azt, hogy nagy sárnak idején a fuvarosok mennyire fölcsigázzák követeléseiket csak a vasúthoz való szállítás körül is. A kavicsolási munkálatnak most volna ideje, s a mennyiben e részben határozott megállapodás nem történt volna: felhívjuk e tárgyra a városi képviselő testület figyelmét.

Tarkaságok.

Egy színésznő két óriási virágcsokrot vásárol.

— Mind a kettőt megveszi, asszonyom? — kérdi a virágárusnő.

— Igen, mindkettőt.

— Hány órákor parancsolja, hogy a szinpadra dobassam, asszonyom?!

A gyönyöröket 20 éves korunkban nyeljük, a 30-ikban izleljük, a 40-ben kiméljük, az 50-ben keressük, 60 éves korunkban sajnáljuk.

A Gerolsteini hercegségben — Figaro szerint — a rendőrpapancsok feltartóztat egy ismeretlent.

— Irományi?

— Általában ezt nem szokás kérni.

— Az igaz, de egy idő óta mindenféle csavargó népség esatangel hazánkban, a kik nem tudják megélhetésök forrásait kimutatni . . .

— De én Schipman vagyok!

— Ah, ön az, a kit 200,000 forint ellopásáért köröznek?

get, de csak azért, hogy azután annál megdöbbenőbb legyen a feltartóztatatlan haldoklás.

De ezen katasztrófát a Mindenség meg sem fogja éretni; az örök törvények szerint haladó mozgás perczre sem fog megakadni, minden úgy fogja teljesíteni kötelességét, mintha mi még mindig élénk és uralkodnánk földünkön.

* * *

S vajjon miképen fog bekövetkezni a borzasztó megsemmisülés? El lehet-e gondolni az emberiség halálküzdelmét? Miért ne?

Képzeljük magunkat a föld életének utolsó szakába.

A két jégburok, melyek az északi s a déli félgömböt borítják, mindinkább közelednek egymáshoz: csak az Egyenlítő körül elvonuló keskeny öv alkalmas a lakásra. A föld tizenkilenc-huszadrésze meghalt. Itt összpontosul mindaz, a mi még megmaradt az emberi társadalomból. A régi fény, és dicsőség szomorú, lesújtó romjai. Eszmék, nyelvek, mind össze vannak zavarva.

A megmaradt állatokat is ide terelte a pusztító hidegség; együtt élnek az emberekkel; mindent s mindenkit egyetlen ér és: az önfentartás ösztöne tölt el. A kigyó nem önt többé mérget, a tigrisek s az oroszlánnak nincsenek többé

— Igen. Láthatja tehát, hogy megélhetésemnek van forrása.

— Igaz, mehet.

B. ur látogatóba megy. A kis Pista észreveszi, hogy két zsebkeendője van, az egyik felső oldalzsebében, másik a hátulsóban.

Mikor B. ur távozik, a kis Pista azt jegyzi meg:

— Nini mama, milyen furcsa!

— Micsoda, fiacskám?

— B. bácsinak csak egy orra van és két zsebkeendője!

Párbeszéd a Dover és Calais közti közlekedő hajón. Viharos idő.

— Biztos az átjárás? — kérdi egy utas a kapitánytól

— Kétségkívül.

— Senki sem vész el?

— Senki. Igaz, hogy olykor-olykor be-beesik valaki a tengerbe, de két nap alatt rendesen előkerítik.

X. ur elhalad egy lap kiadóhivatala előtt. Meglepetve a csend és magány által, mi ott uralkodott, — belépett a hivatalba.

— Ha önnek volnék — szólt a szerkesztőhöz — felírnám az ajtóra: „Idegeneknek tilos a belépés!” Ez egy kissé megmentené a látszatot.

Y. asszonyság, ki lakást keres, így szól kényelmes barátnejához:

— Ma már vagy száz emeletet és zejártam!

— Gyalog?

karmaik, a farkas az emberrel barátkozik; minden élni akar, élni az utolsó pillanatig.

S ezen pillanat is meg fog érkezni; a hidegülő nap téveteg sugarai szomorú jeleneteket fognak gyéren megvilágitani; az utolsó emberi család megfulladt tagjainak megfagyott hullái fognak heverni az utolsó kiszáradt tengerpartjain.

Ismételjük, hogy a Világ meg sem fogja érezni ezen pusztulást. Az emberi élet nem szűnik meg, hanem tovább fog származni. Ugyanazon ok, a mely lehetlenné tette a fejlődést a földön, képessé fogja tenni a napot arra, hogy új társadalmat neveljen. A kihűlt nap át fog menni ugyanazon földtani átalakulásokon, melyeket most földünkön tanulmányozunk. Szerves élet keletkezik majd ott, a hol a hőség most minden életet gátol. S éppen oly érző és gondolkodó embereket fog egy ismeretlen nap körül forgatni, mint mi nők mi vagyunk.

De végre ezen központi nap is ki fog mulni.

Akkor meghal a mi napunk.

S így megy ez tovább a végtelenig!

Legouvé érdekes adatokat közöl a híres énekesnő, Malibran asszony életéből.

Tizenhat éves volt, mikor atyja, Garcia Rossini Othellójából Desdemona szerepét tanítá neki.

Már csaknem készen volt, midőn az atyja szólt:

— Aztán szombaton fogsz föllépni először velem.

— Szombaton! Hiszen addig még csak hat nap van.

— Tudom.

— Hat nap egy oly szerep kivitelére, mint Desdemona, és a színpaddal való megszokásra!

— Semmi kifogás! Szombaton fellépsz, sőt kitűnő leszel! Mert ha nem, az utolsó felvonásban, mikor tört akarok beléd döfni, valósággal megteszem azt!

Hogy lehetett volna ily érvelésnek ellentállani?

A leány játszott, s kitűnő sikert aratott.

V. bankár barátságosan külön vált nejétől, ki roppant pazarló, s kiről csak akkor hall valamit, ha pénzt kér tőle.

Egy izben a nő meghallá, hogy férje nagyon beteg s elküldi szobaleányát, hogy tudakozódják.

Ez belép s szól:

— Asszonyom elküldött, hogy . . .

— Mennyire van szüksége? kérdi gépiesen a bankár, szempilláit fölemelve.

Egy ügyetlen és csúf lovag sohajtozott Brohan Augusztine után. Prózában és versben irt műveivel pedig éppen sikert gondolt elérni.

Egyszer aztán e szavakra vejemedett:

— Kisasszony, ön bizonyára kiolvasta műveimből . . .

— Lehetetlen! — felelte; nagyon rossz szemeim vannak.

Méltányos leczke. Egy elegáns uracs, a mint sebes vágatással lovagol végig a boulogne-i erdő fősétányán, lovával lever s meglehetősen megsebesít egy ott sétáló urat, ez azonban gyorsan felugrik, megragadja félkézzel a ló kantárját, másikkal kemény lökést ad az uracsnak, úgy hogy az egy perc alatt elkerült az ut fővényén.

— De uram, tudja ön . . .

— Én csak azt tudom uram, hogy ön adott nekem leczkét az egyensúly fentartásából, én pedig adtam leczkét önnek a kiegyénlítés tanából.

Miért üzték ki Adámot és Évát a paradicsomból? kérdé leczke alkalmával a tanító.

— Mert a házbért nem tudták megfizetni, feleli egy szegény kis leány, ki tapasztalásból válaszolt.

Életbiztosító társulatról beszéltek egy szegény ördögnek, mely 75 frank befizetéssel 25 ezer frankot biztosítana az örökösöknek.

— Én biztosítanám magamat, mihelyt a társulat megalakulna, szól a szegény ördög; de meglássák, én oly szerencsétlen vagyok, hogy mihelyt biztosítva leszek, többé semmi szerencsétlenség sem ér!

Védenczből ügyvéd.

Szörnyű rosszul védték a bűnöst s ezért a büntetés legmagasabb fokát mérték reá.

Elnök: Ön semmi újabb körülményt sem hozhat föl mentésül?

Elítélt: Semmit elnök ur. De kérem, vegyék tekintetbe az enyhítő körülményeket — ügyvédem javára!

Képünkhöz.

Mint minden világvárosban, úgy Londonban is fölöttébb ki van fejlődve az utczaei élet s a házaló kereskedés. Az utczaei nyüzsgő zajban egymást érik a különféle élelmiszer-árusok, hogy az utczaei tömeg szükségleteit kielégítsék. Ez árusok nagy része a női nemből való, azért, mert az ott nagy mérvben kifejlett gyáripár a férfi-munkásokat jóformán teljesen igénybe veszi. Képünk kenyérárusnőt ábrázol, amint árucikkeit a jövő-menőknek kínálja. E szépneemből való pékek Londonban igen élénk üzletet csinálnak, úgy, hogy csakhamar félrevonulhatnak a csendes családi életbe.

Szerkesztői üzenetek.

— I. L. V á c z. A küldemény, mint e szám mutatja, kapóra jött. Minél többet efféléből. Azt a nagyobbat várjuk. Magánlevél is megy.

— B u k o v a y, Bpest. A lapot hova küldjük? A levél hol késik? Várjuk a szép szép szót.

— B—a. A bizalmatlanság sokszor igaztalanság. Különbén úgy látszik, hogy az egész dolognak nincs komoly alapja, mert ha volna, más lenne a hang és keresetlenebb a modor.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Sipos Soma.

HIRDETÉSEK.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

Budapesten.

A közelgő időre ezennel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, **malmok, szecskavágók, répapuzók** s egyéb gépek beszerzésére, s egyidejűleg bátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű gazdaközönséget arra figyelmeztetni, hogy a f. évi szeptember hó 19-től 22-ig Békés-Csabán megtartott gazdasági gépkiallítás és gépversenynél, gépeinknek hasonlíthatlanul kitűnő szerkezete és szabatos munkája a bíráló-bizottság által 7 db ezüst-éremmel lett kitüntetve és pedig:

az egyetlen nagy ezüstéremmel szállítható **4 fogatú tisztító szerkezet** és zsákoló készülékkel ellátott **járgány cséplőgépünk**: — a legnagyobb kitüntetés egy nagy ezüstéremmel **V E S I.** jegyű **3 vasú ekénk**: — az egyedül e célra kitűzött ezüstérmekkel pedig **konkoly választó gépeink**; (Trieurök), **szecskavágóink, rögtörőink, répapuzóink** stb. Gőzgépek a kiállítástól egyáltalán ki voltak zárva. 1-8

Clayton és Shuttleworth

Budapest, váci-körút 80. sz.

Mindennemü

vásznak, kanavászok, zsebkendők,

asztali vászonkészletek, stb. stb.

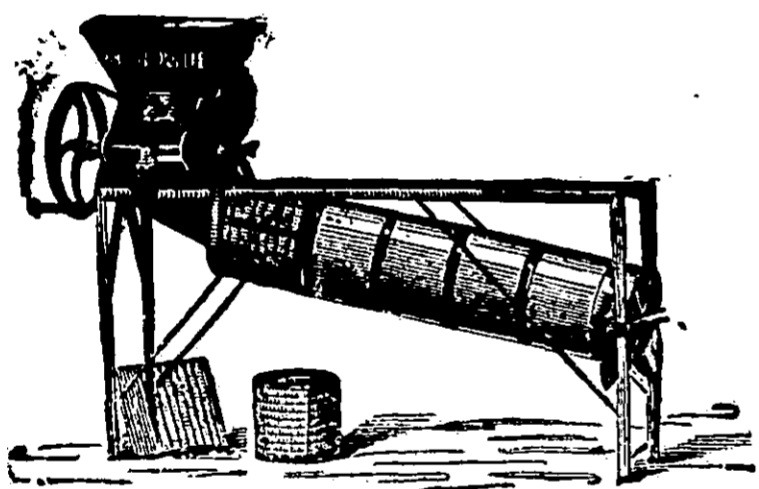
a legkiválóbb minőségben s a legjutányosabb árak mellett szállítanak

Dvorzak István és fia

vászongyára által Freiwaldauban (Ausztria Schlezia.)

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. ➔

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogle J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapesten,

➔ a Margit-híd közelében, készít ➔

Trieuröket (konkoly választó) 6 külön-
féle nagyságban.

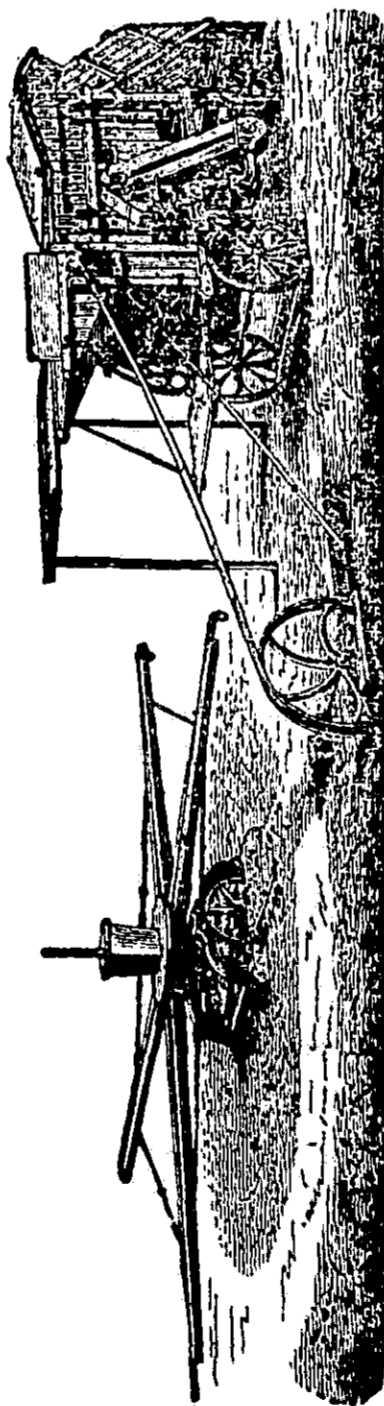
Trieur hengereket malmok szá-
mára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Sit ákat és rostákat, cséplőgépek
számára.

50-28

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

gazdasági gépgyárosok

RAKTR: BUDAPEST, VÁCZI KŐRUT,

ajánlják valamennyi eddig létezett világtárlaton első jutalomdíjat nyert

gőzmozdonyait, fa-, szén- és szalma-tüzelésre berendezve,

gőzcséplőgépeiket, birtosító (dobvél) berendezéssel, továbbá

1-6 lovas járgány-cséplőgépeit, tisztító és zsákoló szerkezettel,

gabonatisztító-rostákat, boronákat, szénagyújtókat, fűkasáló- és gabonarató-gépeket, egy vasu egy, mint a
híres szabadalmazott három vasu ekéket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeiket a legjutányosabb árakon.

➔ Kepes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. ➔